

Bohatí jsme díky koruně. Ekonom to vidí. Euro? Podívejte se na Slovensko

- Redakce CZ24 News | 13. května 2023

ČESKO: Brzdou hospodářského růstu je jak spotřeba domácností, tak i aktuální stav státní správy, říká ekonom Petr Sklenář. Trh práce je „vysáván“ veřejným sektorem. Dlouhodobě veřejný sektor zaměstnával 600 tisíc lidí, na konci roku 2021 tomu bylo 880 tisíc. V přijetí eura nevidí pro českou ekonomiku jako celek významnější přínos a navíc uvádí, že „euro není všelék“. Posilující koruna dokáže podle ekonomů tlumit inflační tlaky působící v ekonomice. Za třetinu dohnání německých mezd Česká republika vděčí právě silnější koruně.

Petr Sklenář v rozhovoru vycházejícím v rámci seriálu Kam dále, Česko zveřejněném deníkem **e15** poskytl odpověď na to, co přesně v loňském roce bylo brzdou hospodářského růstu. „Když se díváme na celý rok, hlavní brzdou se stala spotřeba domácností. Tvrdě na ně dopadly následky inflace, nastal hluboký propad reálných příjmů,“ řekl ekonom a uvedl, že na konci roku 2022 se reálné HDP nacházelo stále ještě jedno procento pod úrovní, na jaké byla česká ekonomika před covidem. Většina složek je na stejné úrovni, nebo dokonce i nad jako v posledním kvartálu roku 2019, pod úrovní je pouze spotřeba domácností, a to o osm procent. Právě to označuje ekonom jako jeden z možných faktorů, který by mohl v polovině tohoto roku „nakopnout hospodářství nejrychleji“. Tedy za podmínky, že se podaří zkrotit inflaci.

V přijetí eura Sklenář nevidí pro českou ekonomiku jako celek významnější přínos. Krátkodobě nebo střednědobě by to podle něj mohlo pomoci vývozcům zboží a služeb, a to zafixováním kurzu. I přes zafixování nominálního kurzu však stále zůstává reálný kurz, který se měnit může, což by přineslo jiné problémy. „Ale to je iluze, že když zafixuji nominální kurz, tak se zbavím některých efektů. Protože dál pokračuje změna reálného kurzu. Exportéři by tedy nečelili problému posilující koruny, ale zase by čelili stejnému problému, a možná ještě silnějšímu ze strany nárůstu nákladů, zejména mezd,“ vysvětlil ekonom a dodal, že v době krize mzdy nemohou klesnout a slabší kurz by vývozcům s touto situací nepomohl.

Sklenář dále uvedl, že mzdy, převedou-li se na eura, se v České republice za posledních dvacet let pětinašobně zvýšily: „Když vezmeme vývoj mezd za posledních dvacet let, vždy se fixujeme jen na vývoj v korunách, ale mzda v přepočtu na eura se za těch dvacet let zvýšila skoro na pětinašobek. A když to rozebereme, dvě třetiny z toho dělá nárůst v korunách a třetinu tvoří změna kurzu.“ Za toto „dohánění německých mezd“ podle Sklenáře vděčí Česká republika právě silné koruně.

Jako důvod, proč by Česká republika neměla přijímat euro jako svou měnu, uvádí, že koruna ekonomice pomáhá vyrovnávat dopady vnějších šoků svým oslabením. Kurz koruny podle Sklenáře nevyvolává problémy, nýbrž jejich negativní následky mírní. „Koruna svým posilováním dokáže tlumit inflační tlaky v ekonomice a zajišťuje naši konvergenci k bohatším zemím v západní Evropě,“ řekl.

V přijetí eura nevidí pro Českou republiku ani výhodu v podobě přílivu zahraničních investic. Dokazuje to pak na příkladu Slovenska, které přijalo euro v roce 2009, předtím používalo slovenskou korunu. „Současně Slovensko přijetím eura nezískalo žádnou výhodu z hlediska přílivu zahraničních investic, naopak příliv do ČR byl vyšší,“ připomněl a zmínil dále, že podobný vývoj lze vidět i mezi Finskem a Švédskem. „Euro není všelék a navíc se nenaplnila původní očekávání o posílení

vzájemného obchodu či přílivu investic,“ prohlásil Sklenář.

Vzhledem k tomu, že je kurz koruny stabilní – kromě výkyvů způsobených vnějšími vlivy jako covid nebo finanční krize v roce 2008, nevidí ekonom nic, co by euro mohlo České republice přinést, co nemá teď.

„Euro je primárně politický projekt a stal se po roce 2010 ještě političtější projektem, než když tam vstupovalo například Slovensko,“ řekl Sklenář. Dodal, že i důvody pro přijetí eura na Slovensku byly spíše geopolitického rázu jako například argument typu, „aby měly dané země větší kotvu vůči Západu“. Měnová politika však podle slov Sklenáře neumí řešit geopolitické otázky a kvůli tomu následně ztrácí i schopnost řešit věci, jež se jí týkají, jako je například inflace.

Sklenář se v neposlední řadě vyjádřil i k trhu práce v České republice, kde se podle jeho slov stále smršťuje počet práceschopných lidí z hlediska demografického vývoje. Populace stárne, za poslední dekádu počet práceschopných lidí klesl o 300 tisíc. „To je první věc, která trh práce utahuje. A druhá věc je, že situaci zhoršují vlády,“ řekl Sklenář. Připomněl, že veřejný sektor dlouhodobě zaměstnával lidi 600 tisíc, ke konci roku to bylo už 880 tisíc lidí. Trh je tak kromě omezenějšího počtu práceschopných lidí i „vysávání“ veřejným sektorem. „Od současné vlády, která se prezentovala jako konzervativní a středopravicová, by člověk čekal korekci nabobtnávání systému,“ prohlásil k trendu přehřívání ekonomiky a situace na trhu práce. I přes složitou situaci, ve které se vláda nalézala, mohla podle Sklenáře přijít aspoň s vizí na zlepšení situace.

[ZDROJ](#)